Duurzaam Den Haag

Talk of the Town

Q3 2021

Beste lezer,

Wat leeft er in Den Haag? Steeds meer bewoners, maar ook ondernemers, beleidsmakers en organisaties zijn bezig met duurzaamheid en hoe we de stad leefbaar kunnen houden. Allemaal op hun eigen manier en met gebruik van hun eigen kwaliteiten. Duurzaam Den Haag spreekt hen, werkt met hen samen, verbindt hen aan anderen en geeft hen advies. Over energiebesparing en het opwekken en gebruiken van schone energie, maar ook over hoe je bewoners betrekt bij duurzaamheid en over het vergroenen van de stad. Het derde kwartaal van 2021 viel voor het grootste deel in de rustige zomermaanden. Toch hebben we allemaal niet stilgezeten en is er wederom veel gebeurd in Den Haag. We hebben 7 adviesgesprekken, 5 afstemmingsoverleggen, 2 seminars, 2 netwerkbijeenkomsten en 1 planvormende en besluitvormende bijeenkomst bijgewoond en 3 interviews gegeven. Elk kwartaal delen we wat er leeft in Den Haag in de Talk of the Town.

De verbinding van sociaal met duurzaamheid staat momenteel centraal. Dit is een duidelijk terugkerend thema in deze Talk of the Town. Erg belangrijk, want pas als iedereen dezelfde kansen heeft en mee kan doen, dan kunnen we echt ergens komen met het verduurzamen van Den Haag.

We zijn daarom blij om te zien dat sociale ongelijkheid door steeds meer partijen als belangrijke opgave wordt gezien. Een goed voorbeeld hiervan is de Alliantie Den Haag Zuidwest die dit jaar is gesloten. Met als doel de leefomgeving, woningen, veiligheid, onderwijs, bestaanszekerheid, sociale samenhang en gezondheid van de mensen die hier wonen te verbeteren. De grote verschillen in kansen en welzijn in Den Haag vallen ons nog meer op nu we naar Moerwijk zijn verhuisd.

ENERGIEBESPARING EN SCHONE ENERGIE

Energiearmoede krijgt de aandacht die het verdient

Als er iets is wat er op dit moment gonst in de stad, dan is het energiearmoede. Een begrip waar al langer over gesproken wordt, maar dat nu groots door media wordt opgepakt. Bijvoorbeeld door het AD. We spreken van energiearmoede als een huishouden moeite heeft om de energierekening te betalen en daarom moet inleveren op wooncomfort. We horen in verschillende buurten dat dit een probleem is waar bewoners zich zorgen over maken. Ook Marga Zuurbier van de Energiebank vroeg er op onze netwerkbijeenkomst aandacht voor.

Energiearmoede krijgt momenteel meer aandacht door de stijgende gasprijzen. Want mensen die al met energiearmoede te maken hebben gaan dit het meest merken. Leden van onze buurtteams en bewoners die meedoen aan onze activiteiten spraken hierover hun bezorgdheid uit. Het is letterlijk de *talk of the town* in Den Haag, maar ook in de rest van Nederland.

Om de energiearmoede op te lossen is er een juiste belastingaanpak vanuit het rijk nodig. Maar ook lokaal in Den Haag willen wij in samenwerking met gemeente Den Haag hier beter op inspelen door mensen te helpen meer energie te besparen. Bijvoorbeeld door praktische tips te geven, bewoners te wijzen op de Direct Bespaaractie van gemeente Den Haag en door gedragsverandering te stimuleren. Ook verkennen we met woningcorporaties of buurten en woningen in deze wijken kunnen overgaan op zonne-energie.

Vanuit gemeente Den Haag is er ook aandacht voor de groep mensen die te maken heeft met energiearmoede. Zo is er momenteel een actie met vouchers voor zuinige koelkasten voor mensen met een Ooievaarspas. Een mooie ontwikkeling!

Aandacht voor mensen met een kleine portemonnee

Wij vinden dat iedereen moet kunnen profiteren van de energietransitie. Daarom zijn we in wijken waar mensen met een kleinere portemonnee wonen energiecoöperaties aan het opzetten. De eerste is opgezet in Molenwijk/Puntpark. Een mooie stap waar we trots op zijn! De Energiecoöperatie Energierijk Molenwijk/Puntpark voert projecten uit waarin bewoners uit de wijk voor een laag bedrag kunnen investeren. Denk hierbij aan een zonnepanelenproject. De bewoners genieten zelf van de opbrengst van hun investering en de projecten dragen bij aan duurzaamheid in de wijk. De gemeente Den Haag staat garant voor het eerste project van de coöperatie.

Op 17 september en 5 oktober hebben we hierover aan scholieren van de Johan de Witt-scholengroep uitleg gegeven. Voor het vak 'Programma Economie' hebben twee groepen MAVO drie-leerlingen een schoolopdracht uitgevoerd via Duurzaam Den Haag. De leerlingen is gevraagd om manieren te verzinnen hoe we leden voor het eerste zonnepanelenproject van de Coöperatie Energierijk Molenwijk kunnen werven. De leerlingen waren al goed bekend met het begrip 'duurzaamheid' en hebben leuke ideeën gedeeld.

Niet alleen bewoners zetten zich in

De grote opgave om van het gas af te gaan is door de stijgende gasprijzen ook in een ander licht gezet. We zijn een samenwerking gestart met adviesbureau Praeter dat zich tot nu toe inzet voor het energiezuinig maken van vastgoed voor de zakelijke markt. We gaan onze krachten bundelen om zo bewoners van Den Haag (in VvE's) van dienst te kunnen zijn.

Ook de woningcoöperatie HaagWonen heeft duurzaamheid op de agenda staan. Ze hebben een duurzaamheidsvisie ontwikkeld waar wij hen bij hebben ondersteund. Mooi dat deze visie er is en dat de coöperatie dit belangrijk vindt. Nu is het zaak om het in actieplannen om te zetten en goede prioriteiten te stellen om ook echt duurzaam te gaan doen.

Wijkinitiatieven laten van zich horen

In Den Haag zetten wijkinitiatieven zich in voor een overstap op duurzaam verwarmen in hun wijk. Zij komen met steun van Duurzaam Den Haag bijeen in de Werkgroep Warmte. Een aantal van deze wijkinitiatieven maakt zich zorgen over de in hun ogen beperkte mogelijkheid tot participatie bij de ontwikkeling van de gemeentelijke Transitievisie Warmte. In dit document staan de stappen hoe en wanneer Haagse wijken van het aardgas af gekoppeld worden.

Duurzaam Den Haag heeft hierover een gesprek tussen de gemeente en de initiatieven georganiseerd. Dit werd gewaardeerd, maar de initiatieven zijn niet tevreden met de uitkomst. Daarom is er door hen een brief aan de wethouder hebben geschreven met het verzoek alsnog mee te kunnen schrijven aan de Transitievisie.

Op het verzoek van Gasunie is er daarnaast een gesprek geweest met verder gevorderde wijkinitiatieven over het geplande project Warmtelinq. Dit is een hoge temperatuur warmteleiding tussen Rotterdam en Den Haag. De initiatieven hebben vragen gesteld over zowel de kansen als risico's die deze leiding voor hun wijk zou kunnen inhouden.

Daarnaast wordt er vanuit COIL (Community of Innovative Learning), een project van onderzoeksinstituut Drift in opdracht van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland), gekeken naar de kansen en risico's van hogetemperatuurrestwarmte voor lokale wijkinitiatieven die al met lagetemperatuurrestwarmte bezig zijn. Zowel Energie Samen, de Haagse Hogeschool en Duurzaam Den Haag werken hieraan mee. Dit najaar wordt er een casusboek met een manifest en voorbeelden uit het hele land gepubliceerd.

Duurzaam Den Haag en Energie Samen Zuid-Holland zijn in gesprek over een intensievere samenwerking tussen de lokale Haagse energie-initiatieven en die in de bredere regio en provincie. Door samen te werken kan kennis gedeeld worden, maar ook menskracht en financiering.

GROENE STAD

Straten, pleinen, daken en tuinen, Den Haag wordt steeds groener

Den Haag is weer een stuk groener geworden! De hele stad is ster in het tegelwippen en dit najaar worden er meer dan 1000 bomen geplant op privé-terrein. Daarover meer in de volgende Talk of the Town. Maar daar houdt het niet bij op. In Den Haag is het ook het Jaar van het Dak. Heleen Weening, directeur van Duurzaam Den Haag, was als jurylid aanwezig bij de Klimaatkrachtig TV-tour van Hoogheemraadschap van Delfland die in het teken stond van dit speciale jaar waarin daken in Den Haag groener worden. Het interessante gesprek over de noodzaak van de campagne en de situatie en wat er gebeurt in de stad is hier terug te zien.

Een andere logische combinatie: groen en gezondheid

Ook is er in september door GGD Haaglanden een ‘Groen doet Goed’-borrel georganiseerd. De GGD is onder andere bezig met een Haagse aanpak Gezond Gewicht. Tijdens de borrel hebben we gesproken over betere samenwerking en verbinding in de stad. Gezondheid en een groene stad staat met elkaar in verbinding. Een park met voedselbomen, een mooie buurttuin, een rustige straat vol vrolijke bloemen en planten, ze stimuleren bewoners van Den Haag om in beweging te en om gezond te eten. Deelnemers aan de borrel zetten zich hiervoor in. Vooral rond het onderwerp ‘groene schoolpleinen’ gaan we samenwerken.

BURGERKRACHT

Duurzaamheid begint met welzijn van mensen

Een duurzame stad is niet alleen een stad die groen is en schone energie gebruikt en opwekt. Het is ook een stad waarin het welzijn van mensen centraal staat. In het afgelopen kwartaal zijn we benaderd om als stabiele partner deel te nemen aan initiatief dat zich inzet voor gezondheid en geluk. Wat bijdraagt aan een duurzame manier van leven. We zijn in gesprek met Amanda de Glanville, huisarts in Moerwijk. Als iemand alle problemen in de wijk langs krijgt, dan is zij het.

Ze heeft Duurzaam Den Haag gevraagd betrokken te zijn bij het Huis van Gé, een gezondheidscentrum in Moerwijk-Oost dat zich vanuit de gedachte van positieve gezondheid inzet voor het welzijn van de buurtbewoners. We worden vaker door vergelijkbare allianties benaderd. We merken dat we voor hen een interessante en waardevolle partij zijn, omdat we als ‘trusted third party’ bij financiers en systeempartijen als deel van de alliantie voor vertrouwen zorgen.

Nog een organisatie die zich inzet voor een sociale samenleving is de Social Club, een club voor sociale ondernemers (in spé). De Social Club helpt mensen die vanuit hun hart en ziel werken aan het mooier en duurzamer maken van de stad om met hun activiteiten ook hun brood te verdienen. Neem bijvoorbeeld de Haagse onderneming de Haagse Zwam die afval hergebruikt en waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werken.

Wij hebben contact met de Social Club zodat we mensen in onze community die met sociaal ondernemerschap aan de slag willen kunnen linken. Dat is waar de Social Club mensen in ondersteunt en waar wij als Duurzaam Den Haag een bijdrage aan willen leveren, door mensen uit ons netwerk op de initiatieven van de Social Club te wijzen.

Een hele andere manier waarop we ons inzetten voor het welzijn van mensen is met onze buurtteams. Door er echt in de wijk te zijn kunnen we

een relatie opbouwen met de buurtbewoners en aanhoren waar de problemen liggen. Zo hebben we een eerste bijeenkomst gehad van het gloednieuwe buurtteam in Laak Centraal. Ook hier was er veel ergernis over het afval op straat en bij de vuilcontainers. Daarom denken we na over een pilot met containertuintjes. Omdat afval zo'n heikel punt is, maar ook omdat we van mening zijn dat containertuintjes een belangrijke rol kunnen spelen bij meer verbinding en betrokkenheid in de buurt.

Door ongelijkheid op te lossen en door educatie krijgen we iedereen mee

De groeiende ongelijkheid is een probleem dat veel mensen zorgen baart. Een manifest die hier aandacht voor vraagt is eerder dit jaar ondertekend door 15 burgemeesters, waaronder Jan van Zanen die toen nog burgemeester van Utrecht was. Ook wij hebben steeds vaker gesprekken die daarover gaan.

Bijvoorbeeld met Mireille Rillaerts van Xtra. Zij pleit voor samenlevingsopbouw en de buurt bij het maken van plannen meer zeggenschap geven. Ook zij geeft aan dat het belangrijk is om nu te investeren in meer handen in de wijk, om op termijn kosten te besparen. Bovendien, de ongelijkheid die er nu is staat ook verduurzaming in de weg. Pas als mensen niet meer bezig zijn met 'overleven' kunnen ze aan de slag met duurzaamheid. Zo'n buurtaanpak zorgt ervoor dat beleid is toegepast op de behoeften van bewoners én dat de bewoners staan achter de ontwikkelingen in hun wijk. Wij staan volledig achter deze gedachte van de samenlevingsopbouw en een buurtaanpak. Waarbij we de kloof tussen kansrijk en kansarm in de stad dichten. Daar zijn wij zelf ook mee bezig door duurzaamheid breed te zien, waarbij we het welzijn van de aarde én van mensen als uitgangspunt hebben.

Om mensen die nog niet bezig zijn met duurzaamheid in beweging te krijgen is er bewustwording en educatie nodig. Daar richt het Museon-Omniversum zich op. Daarna is het zaak om ook echt duurzaam te gaan doen. Het Museon-Omniversum is daarom in gesprek met Duurzaam Den Haag. De organisatie wil graag in andere Haagse wijken actief zijn dan waar ze gevestigd zijn. We zijn daarom in gesprek om bewoners van Zuidwest op een leuke en interactieve manier bewust te maken van het belang van duurzaamheid. Ze willen daarin een stap verdergaan en de samenwerking met onderwijspartners uitbreiden om jongeren ook echt verder te helpen.

AFSLUITEND: DOOR VERBINDING KUNNEN WE DE DUURZAME DOELEN BEHALEN

Dit is hoe we het afgelopen kwartaal als spin in het web in Den Haag voor verbinding hebben gezorgd. Zo versterken we samen met alle partners in de stad de Haagse duurzaamheidsbeweging waarbij er steeds meer aandacht is voor de sociale kant.

Duurzaam Den Haag gaat door met verbinden en het creëren van koppelkansen tussen mensen, organisaties en hulpbronnen, maar ook tussen thema's. Om onze stad in de toekomst leefbaar te houden roepen we iedereen op om hiermee door te gaan of om ook mee te doen. Zo kunnen we de ambitieuze doelen op gebied van duurzame ontwikkeling van onze stad samen realiseren.

Hartelijke groet!

Namens het hele team,

Helleen Weening

Duurzaam Den Haag

Jouw partner in duurzaam doen

Guntersteinweg 377
2531 KA Den Haag
070 3643070
info@duurzaamdenhaag.nl
duurzaamdenhaag.nl